

ด่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๒๐๔/๒๕๖๓

๘๙
๒๑.๑๑.๖๓
๑๔.๕๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส34928
รับที่ : ๕7925/63
วันที่ : 21 ก.ค. 63 เวลา : 14:30
สวค
ส 1 กวอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความเห็นชอบและอนุมัติให้มีการลงนามในร่างปฏิญญาร่วมแสดงเจตจำนง ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย กับกระทรวงอาหารและเกษตรสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างปฏิญญาร่วมแสดงเจตจำนง (Joint Declaration of Intent: JDI) ฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทย
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๕๐๒/ ๑๓๘๙ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๐๕/๖๓๖๘ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบและอนุมัติให้มีการลงนามในร่างปฏิญญาร่วมแสดงเจตจำนง ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย กับกระทรวงอาหารและเกษตรสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ของไทย รวมทั้งสองคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง และ (๒) การสร้างรายได้ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ไทยและเยอรมนีมีกรอบความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ (Agreement between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Kingdom of Thailand regarding Technical Cooperation) ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓ ระหว่างกระทรวงการต่างประเทศของไทยและเยอรมนี ลงนามโดยนายวัลเตอร์ เซล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยอรมนี และนายถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งถือเป็นกรอบความตกลงระหว่างรัฐบาลของสองประเทศ

๑.๒ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ นายเกออร์ก ชมิทท์ (H.E. Mr. Georg Schmidt) ได้เข้าเยี่ยมคารวะนายกฤษฎา บุญราช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยฝ่ายเยอรมนีแสดงความสนใจที่จะดำเนินความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศไทย ต่อมากระทรวงอาหารและเกษตรสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (Federation Ministry of Food and Agriculture: BMEL) ได้จัดส่ง ๑) ร่างปฏิญญาร่วมแสดงเจตจำนง (Joint Declaration of Intent: JDI) ๒) ร่างความตกลงการดำเนินงาน (Implementation Agreement: IA) ระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ GFA Consulting Group GmbH กระทรวงอาหารและเกษตรสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และ ๓) ร่าง Term of Reference (TOR) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของร่างความตกลงฯ ให้ฝ่ายไทยพิจารณา

/๑.๓ หน่วยงาน...

๑.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอาหารและเกษตรฯ เยอรมนี ได้พิจารณาร่างปฏิญญาร่วมแสดงเจตจำนงจนได้ข้อสรุปของร่างสุดท้าย (final draft) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ นายนาธาพันธ์ แก้วทอง ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พบหารือกับนายอูเว ไฟเลอร์ (H.E Mr. Uwe Feiler) ตำแหน่ง Parliamentary State Secretary ของ BMEL (เทียบเท่ารัฐมนตรีช่วยว่าการ) ในระหว่างการประชุม Global Forum for Food and Agriculture (GFFA) และการประชุมระดับรัฐมนตรีเกษตรฯ ครั้งที่ ๑๒ ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งทั้งสองฝ่ายยืนยันที่จะดำเนินความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างกระทรวงเกษตรฯ ของไทยและเยอรมนี

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างปฏิญญาร่วมแสดงเจตจำนง ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอาหารและเกษตรฯ เยอรมนี เป็นการลงนามระดับรัฐมนตรี และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ของไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอาหารและเกษตรฯ เยอรมนี มีแผนที่จะเริ่มดำเนินโครงการความร่วมมือในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ซึ่งฝ่ายเยอรมนีเสนอให้ผู้ลงนามของทั้งสองฝ่ายลงนามในประเทศของตน โดยจัดส่งเอกสารต้นฉบับที่จะให้อีกฝ่ายลงนามผ่านทางไปรษณีย์

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างปฏิญญาร่วมฯ จะลงนามโดยรัฐมนตรีทั้งสองฝ่าย เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ร่วมในการดำเนินความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนโครงการความร่วมมือทวิภาคี (bilateral cooperation project) และส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพในประเทศไทย โดยมีคณะกรรมการบริหารโครงการ (Joint Project Steering Committee: PSC) เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางในการดำเนินโครงการ โดยการจัดทำโครงการความร่วมมือจะดำเนินการผ่านความตกลงการดำเนินงาน (Implementation Agreement: IA) ซึ่งลงนามในระดับกรม และมีร่าง Term of Reference: TOR ที่แสดงขอบเขตการดำเนินความร่วมมือในภาพรวม

๔.๒ การดำเนินความร่วมมือเริ่มต้นมีระยะเวลา ๓ ปี เพื่อร่วมกันพัฒนาการเกษตรในพื้นที่แปลงใหญ่ (Cluster Farms) ของไทย และเกษตรกรรายย่อยของไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรของไทยให้มีกลไกการขับเคลื่อนงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓ ค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินโครงการจะรับผิดชอบร่วมกัน โดยกระทรวงอาหารและเกษตรฯ เยอรมนี มอบหมายบริษัท GFA Consulting Group GmbH ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาเอกชนของโครงการความร่วมมือทวิภาคีของกระทรวงอาหารและเกษตรฯ เยอรมนี ดำเนินโครงการร่วมกับหน่วยงานของไทย

๔.๔ ร่างปฏิญญาร่วมฯ มีเนื้อหาเป็นการแสดงเจตจำนงทางการเมืองระดับรัฐมนตรีของทั้งสองฝ่ายที่จะร่วมมือกันในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๕ ร่างความตกลงการดำเนินงานฯ และร่าง TOR กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นว่าไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นระหว่างกรมกับบริษัทเอกชน หากกรมส่งเสริมการเกษตรสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน สามารถพิจารณาดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และสำนักงานอัยการสูงสุดไม่ขัดข้องที่กรมส่งเสริมการเกษตรจะลงนามในร่างความตกลงการดำเนินงานฯ ดังกล่าว ภายใต้อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรสามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน

/๕. ความเห็น...

๕. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศมีข้อคิดเห็น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ดังนี้

๑) ร่างปฏิญญาร่วมฯ ไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒) ร่างปฏิญญาร่วมฯ เป็นเอกสารแสดงเจตจำนงที่จะสร้างความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงอาหารและเกษตรสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี จึงไม่ใช่การจัดทำความตกลงในระดับกรมและไม่เข้าข่ายการจัดทำความตกลงตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง การทำความตกลงที่หน่วยงานสามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ โดยที่ร่างปฏิญญาร่วมฯ มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงควรพิจารณาเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๕.๒ สำนักงานอัยการสูงสุดมีข้อคิดเห็น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ดังนี้

ร่างปฏิญญาร่วมฯ เป็นเพียงการทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือในกรอบกว้างๆ เพื่อเพิ่มความรู้ความชำนาญด้านเทคนิคและวิชาการ เพื่อส่งเสริมเงื่อนไขที่เอื้อต่อการเกษตรที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพในประเทศไทย โดยไม่มีข้อกำหนดที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบทางกฎหมายแต่อย่างใด ดังนั้น หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า สามารถยอมรับและปฏิบัติตามข้อกำหนดในร่างปฏิญญาร่วมฯ ฉบับนี้ได้ ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน สำนักงานอัยการสูงสุดก็ไม่มีข้อขัดข้องในการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะลงนามร่วมปฏิญญาร่วมฯ ดังกล่าวแต่อย่างใด

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญาร่วมแสดงเจตจำนงระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงอาหารและเกษตรสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๖.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้ลงนามในร่างปฏิญญาร่วมฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

โทร. ๐-๒๒๘๑-๘๖๙๐

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๖๙๙๖

E-mail: bofaa3.moac@gmail.com